

D'altra banda també trobem el mot parlant d'una faixa o cinyell rocós en una muntanya rosta. A la zona Berguedà-Cardener, en la variant amb *é*: La *fèša* del Cint, cornisa en una muntanya encinglerada, a Castell de l'Areny (1964); a *Feixa-Seguera* a Odèn-Canalda (id.). En canvi en el Maestrat això és *faixa*: les *Coves de la Fáiša* en els Boscos de Vallivana (1961); la *Faixa de la Pena* relleix de cinglera damunt de Bel, les *Faixes* muntanya encinglerada entre Beseit i Carlares.

A l'Alt Aragó *faixa* designa adés els conreus, adés les cingleres. Aquestes són les *Fáixas del Raso* entre El Ru i Castelló de Sos (1965), a *Feixeta de Latre* a Serreto és «de difícil acces»; a Sin tenen aquest caràcter *Feixa Chusil*, *Feixa Espessa* i el *Feixón de la Palomaza*; a Bielsa compto unes quantes *faixas* d'aquestes; són famoses les de les Cingleres d'Ordesa (*Faja de Pelay*, etc.): allà és especialment una llarga cornisa, de vegades també ampla, de bosc o de prats molt pendents, entremig de dos cingles de roca; i en sento anomenar, en la forma *fáxa* i *fába*, encara algunes a Acumuer. Per a l'arag. *faxa* i el gascò *hècho*, amb el sentit de 'cingle' i 'cornisa', veg. encara la nota de Rohlfis (*Le Gc.*, § 116, p. 37).

Però val a dir que en alt-arag. és també una 'faixa de conreu', i en gran part és en llocs iguals, i sense distinció en la variant. A *fába as Almas* partideta de conreu cap al fons de la vall, a Espuëndolas; *As Femallas* «es un campo con *fajas*» em deien a Broto (1965); dels camps dits *O Fraxinal*, a Sieste, m'expliquen que són *unas fajetonas*; *fábas de Ramonico* i de *Ramoné* a Acumuer, *Fábaz lárgas* partideta a l'horta de Senegüé (1966).

Diminutiu +*feixinyota* cerd. «aquelles *fəixiŋótəs* no es *kunrúəŋ*» (Gers, 1935).

El que ha pres una gran extensió en els Pirineus per designar una gran cinglera és un derivat de *faixa* amb sufix *-à* o bé *-anc*, etc. Es tracta, però, del cat. occid. pirinenc. Un *feixà* pot ser des d'una gran cinglera, amb cornises d'aglevats, fins a un conjunt grandios de cingles i cornises ocupant tot un gran vessant de muntanya: no és pròpiament topònim, ni és solament un genèric toponímic; perquè alhora resta ben viu, des de les muntanyes a l'esquerra del Segre mitjà fins més enllà de l'alta Ribagorça, i tant en singular com en plural; *los feixánz de la Móra* serra rosta entre la Móra Condal i la Valland; *los feixánz de mēdes* entre les Anoves i la Móra (serra molt escarpada pel vessant d'aquesta); a Noves els *feixánz del Roi*, i de lluny m'ensenyen una *čarenada* a on cal enflar-se «pujant per un *feixá*»; a Rubió *lo Feixà*; i, damunt Castellàs, el que avui em designen com lo Roc del Corb ho lleigeixo designat com el «Pas del Feixà del Corp» en un doc. local de 1756.

Es a les altes valls del Pallars Sobirà, i de la Noguera Ribagorçana superior, on abunda més que enlloc. A la de Boí, a cada pas: «puïaran per aquells *feixáns*» (Taüll, 1953); els *Feixans de Sant Esprit* en els pendents de Pleta-Mala, *lo Feixà* de Pedregana, el de Pei per avall de la barrancada de la Sallent; al mig dels Feixans de Puicastro, que formen l'aresta entre la ri-

bera de Caldes i la de St. Nicolau, hi ha «lo *Feixà Barrat*»; 7 un altre *Feixà Barrat* molt conegut a les serres d'Espot, amb *lo Pic dels Feixans del Prat* en una altra ribereta i dotzenes sense nom en les riberes que conflueixen a Sant Maurici. Nogueres avall, això sovinteja arribant fins al Montsec: encara en tinc molts d'apunats (apel·latius o no) fins a Moror, Sant Esteve de la Sarga i l'Estall («no passe cap al Serrat Ginebral que hi ha molts *feixáns*», «allí hi havia un bancal davall d'un *feixá*, que --»). Cap al Nord, fins a les Maleïdes: el famós *Tuc Feixan* (entre Viella i la Vall de l'Hospital) no és més que un cas d'antonomàsia; cap a les Bordes de Fontjanina *lo Feixà dels Gats* (pels salvatges que hi criaven); i a penes cal dir que el massís del Turbó és de feixans tot ell: allà hi ha un vessant herbat voltat de timbes, que reservaven per a ovelles esguerrades, inaccessible a les altres que així no se'ls poden menjar la pastura — i per això en diuen «El Feixanet de las Coixas». Però en aquesta zona i tota la Vall de Benasc, seguint la gramàtica del ribagorçà de transició, el singular és *feixáno*, 8 però el plural *feixáns*. 9 Quant a les valls pròpiament aragoneses, ja no n'hi veig.

Aquestes formes, junt amb la femenina i la diminutiva, mostren que el sufix d'això no és -ANTE sinó -ANU. Perquè hi ha també el femení *feixana*: més espars aquest, no del tot sinònim, i degué tenir una àrea total encara més ampla: almenys encastat al terreny, com a topònim, veig *les Feixanes*, avançada escadussera, nom d'una antiga i grossa masia a l'Alta Garrotxa (entre Oix i Talaixà, ja arran dels escarpats del Puig de Bestracà); cap a ponent, si bé amb dèbil freqüència, aquest s'estén fins al centre de l'Alt Aragó: *fašána* se sent encara per a 'cornisa' per les altes valls de Torla (Canarellós) o a baix, a la ribera de Fiscal (*Faxana 'el Sueldo*, 1965); almenys a la Vall de Boí hi ha distinció de matís: en petit, i més individualitzat, el femení «al mig dels Feixans de Puicastro» em descriu «fa una *feixána* que en diuen *lo Feixà Barrat*» (1953); *la Feixana dels Rebolls* ben individualitzada entre Llebreia i Aigües-Tortes: «és un relleix entre cingles» m'expliquen; «La Font Barrera és a la bella *feixana*» 'arran mateix del cingle' em deien a Biescas d'Ovarra (on hi ha *La Feixana del Toribio*); i així, ací i allà en tinc d'anotades a Lasquarri, i amunt i avall de la Vall de Benasc (*Las Feixanes de Pinyana* a Gavàs, *la Feixana Tancada*, sense sortida, a Saünc).

D'altra banda, amb sufix diferent, *feixanc*; la diferència no és gaire en l'àrea, més aviat en el matís. Car aquest sovint l'usen en el sentit d'estimball, precipici, no tant per a pas més o menys horitzontal; a Soriguera, sota mateix del poble, hi ha un *feixánz* que en diuen «La Riba». L'extensió del terme abasta des de la part ponentina del Cadí fins a l'Alt Cinca, i el fort i freqüència màxima és a la Vall de Cabdella: els *feixáns* de Montsent, els *Feixancs* i Roques de Filià, del Castell-de-Rus, de la Colomina, del Tormal, del Prat (tot allò són més tossals precipitosos que cornises ni cingleres), però també en tenim a l'Alt Urgellet: a Sant Joan Fumat (al cap del Roc del *Feixanc* o *Fei-*